

Toneel

Heebink magistraal als Medea

Voorstelling: Medea, door Toneelgroep Amsterdam. Tekst en regie: Simon Stone (naar Euripides), vertaling: Peter van Kraaij en Vera Hoogstad. Bijgewoond: 13/12, Amsterdam. Onder meer nog te zien in Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Rotterdam. Volledige speellijst: www.tga.nl/medea

Een immense, helwitte vlakte zonder ook maar het kleinste voorwerp dat de aandacht kan afleiden. En een heel aardse vrouw die in die totale leegte tot een wanhoopsdaad komt. Dat is de visie die gastregisseur Simon Stone presenteert in zijn versie van de klassieke tragedie 'Medea'. Een versie die ver staat van het origineel, maar er tegelijkertijd heel erg dichtbij komt. Stone, een van 's werelds meest gevierde regisseurs van dit moment, kiest ervoor om op het canvas van klassieke stukken zijn eigen verhaal te schilderen. Alleen de globale verhaallijn laat hij intact en op het geraamte daarvan weeft hij met gebruikmaking van actuele gebeurtenissen en improvisaties samen met zijn acteurs een heel nieuwe huid. Zo ook in deze 'Medea'.

Zijn Medea heet Anna en is een gerenommeerd arts/onderzoeker. Zij heeft haar man Lucas leren kennen toen hij nog assistent was en het is aan haar te danken dat ook hij nu een vooraanstaande positie bekleedt. Als Anna ontdekt dat Lucas een affaire heeft met de dochter van hun baas ontsteekt zij in woede en probeert hem te vergiftigen. Ze wordt opgenomen in een kliniek en keert enkele maanden later gelouterd terug, vastbesloten om haar man terug te winnen en samen met hun twee kinderen weer een gelukkig gezin te worden.

Het is op dit moment dat het verhaal op het podium begint.

Zes acteurs en twee kinderen spelen mee in deze 'Medea', maar eigenlijk slechts één is er van belang. Marieke Heebink als Anna draagt de voorstelling op magistrale wijze. Haar aarzelende glimlachje als zij de kliniek verlaat en haar armen die ze strak tegen zich aan klemt (metersbreed geprojecteerd op een immens scherm boven het

podium) zetten de toon. Zonder woorden, met alleen maar dat dappere glimlachje maakt Heebink voelbaar dat dit verhaal niet goed gaat aflopen. Met haar frêle gestalte beheerst zij het hele podium, haar ingehouden emoties reiken tot op de achterste rijen van de zaal.

De andere acteurs zijn in dit spel niet meer dan planeten die om Anna heen cirkelen. Hun daden veroorzaken een drama, maar als persoon zijn zij in feite niet belangrijk. Aus Greidanus jr. is als Lucas een zwakke, egoïstische man. Hij kiest voor zijn minnares, maar misschien meer nog voor de carrièrekansen die haar machtige vader hem kan bieden.

Bart Slegers maakt van die vader een mooi, beetje ranzig mannetje en Fred Goessens is een bedachtzame boekhandelaar die Anna probeert te overtuigen van de betrekkelijkheid van alles.

Met een minder goede regisseur en een minder goede actrice zou deze Medea al snel kunnen ontaarden in goedkoop melodrama. Maar Stone houdt de zaak strak in de hand. Zijn sympathie ligt duidelijk bij de gekwetste Anna. Hoe gruwelijk haar daden ook zijn, ook als toeschouwer begrijp je haar en voel je met haar mee. Alles wordt haar afgepakt, haar man, haar kinderen, haar werk. Haar rest niets anders dan deze gruweldaad. Terwijl gitzwarte sneeuw neerdaalt op het maagdelijk witte podium gaat zij ten onder.

Sonja de Jong

Een gruweldaad
te midden van
de totale leegte

Marieke Heebink en Aus Greidanus Jr. in 'Medea'.

FOTO SANNE PEPER